

BỘ Y TẾ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: /CT-BYT

Hà Nội, ngày tháng năm 2024

CHỈ THỊ

**Về tăng cường chăm sóc sức khỏe trẻ em
nhằm giảm tử vong trẻ em dưới 05 tuổi**

Trong năm 2022 và 2023, tỷ suất tử vong trẻ em dưới 01 tuổi và dưới 05 tuổi đều đạt vượt mức Chính phủ giao. Tuy nhiên, tình trạng sức khỏe và tử vong ở trẻ: sơ sinh, dưới 01 tuổi và dưới 05 tuổi (sau đây gọi tắt là Tử vong trẻ em) tại vùng miền núi, vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số cao gấp 02 đến 03 lần so với các vùng thành thị, đồng bằng (theo số liệu của Tổng cục Thống kê-2022). Tốc độ giảm Tử vong trẻ em trên toàn quốc có xu hướng chậm lại, trong 5 năm qua trung bình mỗi năm chỉ giảm được 0,22%. Tử vong trẻ em dưới 05 tuổi của Việt Nam (18,9 %) cao gấp 2,4 lần Thái Lan (8%- nguồn UNICEF). Mặt khác, việc thực hiện các can thiệp chuyên môn nhằm giảm tử vong trẻ sơ sinh tại các bệnh viện tuyến tỉnh, tuyến huyện có chiều hướng giảm. Ngày 10/9/2021, Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định số 1493/QĐ-TTg ban hành Chương trình can thiệp giảm tử vong trẻ em dưới 05 tuổi đến năm 2030 (sau đây gọi tắt là Quyết định 1493), cho đến nay chưa có tỉnh nào bố trí ngân sách của địa phương để triển khai thực Quyết định 1493 (theo báo cáo của 52 tỉnh). Nhằm giảm Tử vong trẻ em và thực hiện quyết liệt Quyết định số 1493/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng Bộ Y tế yêu cầu:

1. Sở Y tế các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương

a) Giám đốc Sở Y tế tham mưu với Ủy ban nhân dân tỉnh/thành phố ban hành Chỉ thị của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh/thành phố về tăng cường chăm sóc sức khỏe trẻ em nhằm giảm tử vong trẻ em dưới 05 tuổi, tập trung vào các nội dung sau:

- Tăng cường bố trí ngân sách địa phương, kết hợp với hỗ trợ của Trung ương, lồng ghép các Chương trình mục tiêu quốc gia và các nguồn vốn hợp pháp khác để tập trung thực hiện các giải pháp can thiệp, các chỉ tiêu giảm Tử vong trẻ em tại Quyết định 1493;

- Chỉ đạo các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh có chuyên ngành sản, nhi củng cố, nâng cao năng lực xử trí cấp cứu và hồi sức sơ sinh; thực hiện rộng rãi các can thiệp chuyên môn về Chăm sóc thiết yếu bà mẹ và trẻ sơ sinh trong và ngay sau đẻ thường/mổ đẻ, chăm sóc trẻ bằng phương pháp Kangaroo theo hướng dẫn chuyên môn của Bộ Y tế;

- Tăng cường triển khai khám sức khỏe định kỳ cho trẻ em, trong đó có sử dụng rộng rãi, hiệu quả Sổ theo dõi sức khỏe bà mẹ và trẻ em phiên bản giấy và phiên bản điện tử- là công cụ theo dõi liên tục và quản lý sức khỏe trẻ em;

Thư

- Tăng cường phòng chống suy dinh dưỡng trẻ em dưới 05 tuổi; áp dụng rộng rãi Quyết định số 4976/QĐ-BYT ngày 30/11/2020 của Bộ trưởng Bộ Y tế về xây dựng thực đơn cân bằng dinh dưỡng đối với phụ nữ có thai, bà mẹ cho con bú và trẻ em từ 7 tháng đến 60 tháng tuổi;

- Tăng cường triển khai tiêm chủng các vắc xin cho các đối tượng thuộc Chương trình Tiêm chủng mở rộng đảm bảo đạt tỷ lệ, an toàn, hiệu quả;

- Chỉ đạo chính quyền các cấp, các Sở, ban, ngành liên quan đẩy mạnh việc thực hiện các giải pháp giảm Tử vong trẻ em do dịch bệnh, đuối nước, tai nạn thương tích, tai nạn giao thông, ngộ độc thực phẩm, thiên tai...;

- Củng cố, nâng cao hiệu quả hoạt động của mạng lưới nhân viên y tế thôn bản, cô đỡ thôn bản và bố trí kinh phí chi trả phụ cấp cho nhân viên y tế thôn bản, cô đỡ thôn bản theo các quy định hiện hành;

- Tăng cường công tác truyền thông, đa dạng các hình thức và phương tiện truyền thông phù hợp, hiệu quả tại địa phương về chăm sóc sức khỏe trẻ em;

- Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, liên thông, kết nối các nền tảng cơ sở dữ liệu về sức khỏe để quản lý sức khỏe trẻ em.

b) Tăng cường giám sát các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh công lập, ngoài công lập trên địa bàn trong việc thực hiện các giải pháp, các can thiệp chuyên môn về chăm sóc, cấp cứu sơ sinh, chăm sóc sức khỏe trẻ em.

2. Các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh

a) Thiết lập, vận hành hệ thống “Báo động đỏ” nội viện và liên viện về sản khoa và nhi khoa trong xử trí cấp cứu, hồi sức sơ sinh, trẻ em tại bệnh viện và cấp cứu ngoại viện theo hướng nhanh chóng, kịp thời và hiệu quả;

b) Chú trọng cấp cứu ngạt sơ sinh, hồi sức sơ sinh tại phòng sinh; nếu tiên lượng vượt quá khả năng chuyên môn, cần chuyển tuyến phù hợp, kịp thời. Trong trường hợp đang xử trí cấp cứu nếu chuyển tuyến không đảm bảo an toàn có thể hội chẩn trực tuyến với tuyến trên để được hỗ trợ;

c) Thực hiện rộng rãi chăm sóc thiết yếu bà mẹ và trẻ sơ sinh trong và ngay sau đẻ thường/mổ đẻ và chăm sóc trẻ sơ sinh bằng phương pháp Kangaroo, đảm bảo đúng quy định, đầy đủ và hiệu quả các bước theo Quyết định hướng dẫn chuyên môn của Bộ Y tế;

d) Duy trì, thường xuyên củng cố hoạt động và bố trí đủ nhân lực để thực hiện chăm sóc và điều trị trẻ sơ sinh theo các cấp khám bệnh, chữa bệnh đảm bảo hoạt động hiệu quả;

đ) Các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh được giao nhiệm vụ chỉ đạo tuyến, thực hiện thêm các nhiệm vụ: Đẩy mạnh công tác kiểm tra, giám sát chuyên môn, chỉ đạo tuyến, chuyển giao hỗ trợ kỹ thuật cho tuyến dưới về chuyên ngành sơ sinh, nhi khoa; tăng cường tổ chức các lớp tập huấn cập nhật kiến thức, nâng cao năng lực, trình độ chuyên môn kỹ thuật về cấp cứu, hồi sức sơ sinh, kỹ năng thực hiện các can thiệp chuyên môn do Bộ Y tế ban hành.

3. Các đơn vị thuộc Bộ Y tế

a) Vụ Sức khỏe Bà mẹ - Trẻ em: Là đầu mối tổ chức thực hiện, sơ kết, tổng kết, tổng hợp báo cáo kết quả thực hiện Chỉ thị.

b) Cục Quản lý Khám, chữa bệnh: Cập nhật, bổ sung các hướng dẫn về quy trình chuyên môn cần thiết trong khám bệnh, chữa bệnh cho trẻ em dưới 05 tuổi.

c) Các đơn vị khác thuộc Bộ Y tế: Theo chức năng, nhiệm vụ có trách nhiệm phối hợp với Vụ Sức khỏe Bà mẹ- Trẻ em trong việc tổ chức triển khai thực hiện Chỉ thị đảm bảo đúng quy định và hiệu quả.

4. Các đơn vị trực thuộc Bộ Y tế

Chủ động triển khai thực hiện các nội dung của Chỉ thị theo chức năng, nhiệm vụ có liên quan và có trách nhiệm phối hợp với Sở Y tế trên địa bàn, Vụ Sức khỏe Bà mẹ- Trẻ em và các đơn vị thuộc Bộ Y tế thực hiện Chỉ thị đảm bảo đúng quy định và hiệu quả.

5. Chế độ báo cáo

Thủ trưởng các Vụ, Cục, Văn phòng Bộ, Thanh tra Bộ Y tế, Thủ trưởng các đơn vị trực thuộc Bộ Y tế, Giám đốc Sở Y tế các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, Thủ trưởng Y tế ngành trong chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn được giao; các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh có chuyên ngành sản, sơ sinh, nhi khoa công lập và ngoài công lập có trách nhiệm tổ chức thực hiện và định kỳ hàng năm báo cáo kết quả triển khai thực hiện Chỉ thị này về Bộ Y tế (Vụ Sức khỏe Bà mẹ - Trẻ em)./ *HL*

Nơi nhận:

- PTTCP. Lê Thành Long (để báo cáo);
- Văn phòng Chính phủ (Cổng TTĐTCTP);
- Các đ.c Thứ trưởng (để phối hợp chỉ đạo);
- UBND các tỉnh, Thành phố trực thuộc TW (để phối hợp chỉ đạo);
- Các Vụ, Cục, VPB, TTrB (để thực hiện);
- Các Bệnh viện chuyên ngành sản, nhi/khoa sản, nhi trực thuộc Bộ Y tế (để thực hiện);
- Sở Y tế, CDC và đơn vị tương đương các tỉnh/Tp (để thực hiện);
- Y tế các ngành (để thực hiện);
- Cổng TTĐT Bộ Y tế;
- Lưu: VT, BMTE.

BỘ TRƯỞNG *HL*

Đào Hồng Lan

Đào Hồng Lan